

Umsögn
stjórnar Sorpstöðvar Suðurlands bs.
um drög að breytingu á lögum vegna innleiðingar hringrásarhagkerfis,
sem birt voru í Samráðsgátt 15.01.2021 með umsagnarfresti til 04.02.2021.

Stjórn Sorpstöðvar Suðurlands bs. fagnar því að umrædd frumvarpsdrög séu komin fram, þar sem stjórnin telur afar brýnt að íslensk stjórnvöld ljúki sem fyrst lögfestingu þeirra ákvæða í tilskipunum Evrópusambandsins frá 2018 sem óhjákvæmilega munu hafa áhrif á stjórnun úrgangsmála hérlendis. Dráttur á lögfestingu styttir þann tíma sem sveitarstjórnir og aðrir þeir aðilar sem bera ábyrgð á framkvæmd umræddra ákvæða hérlendis hafa til að undirbúa þær breytingar á fyrirkomulagi úrgangsmála sem tilskipanirnar kalla á.

Stjórn Sorpstöðvar Suðurlands bs. er almennt jákvæð gagnvart frumvarpsdrögunum en vill benda á eftirfarandi atriði sem snúa einkum að II. kafla þeirra, þar sem lagðar eru til breytingar á lögum um meðhöndlun úrgangs, nr. 55/2003, með síðari breytingum:

1. Stjórn Sorpstöðvar Suðurlands bs. fagnar þeim sveigjanleika sem gert er ráð fyrir í 12. gr. frumvarpsdraganna, þar sem fjallað er um sérstaka söfnun og flokkun úrgangs. Í greininni er lagt til að sérstök söfnun á pappír og pappa, plasti og lifúrgangi fari fram „*aðgengilegastan hátt við íbúðarhús og hjá lögaðilum í þéttbýli*“, nánar tiltekið þannig að „*söfnunin fari fram innan lóðar viðkomandi íbúðarhúss eða lögaðila*“, en að sveitarfélögum sé „*heimilt að uppfylla skyldu til sérstakrar söfnunar á gleri, málmum og textíl með söfnun í grenndargáma*“, að því tilskildu að það fyrirkomulag söfnunar stuðli að því að markmiðum laga og reglugerða verði náð.
2. Í 16. gr. frumvarpsdraganna er lögð til sú breyting á 2. mgr. 23. gr. laga nr. 55/2003 að skylt verði „*að innheimta gjald sem næst raunkostnaði við viðkomandi þjónustu, svo sem með því að miða gjaldið við magn úrgangs, gerð úrgangs, losunartíðni, frágang úrgangs og aðra þætti sem áhrif hafa á kostnað við meðhöndlun úrgangs viðkomandi aðila*
. Stjórn Sorpstöðvar Suðurlands bs. telur þessa breytingu til þess fallna að færa kostnað vegna meðhöndlunar úrgangs á herðar þeim sem hann eiga að bera, en jafnframt sér stjórnin fram á að breytingin verði erfið í framkvæmd án verulegs aukakostnaðar. Því kallar stjórnin eftir virku samráði við sveitarfélögin og stuðningi ríkisvaldsins (Umhverfisstofnunar) við leitina að heppilegum útfærslum á nýju fyrirkomulagi gjaldtökunnar. Stjórnin fagnar áformum sem fram koma í drögum að stefnu ráðherra um að umhverfis- og auðlindaráðuneytið láti „*greina mögulegar útfærslur við álagningu raunkostnaðar með það fyrir augum að draga fram kosti, ókosti og hagkvæmni hverrar útfærslu, auk þess að leiða í ljós hvort þörf er á sérstökum innviðum eða hjálpartólum til að auðvelda sveitarfélögum framkvæmdina*. Þá bendir stjórnin á að

nauðsynlegt er að gildistaka breytrar gjaldtöku miðist við áramót en ekki mitt ár vegna útfærslu á innheimtu gjalda.

3. Stjórn Sorpstöðvar Suðurlands bs. fagnar þeim bráðabirgðaákvæðum sem lögð eru til í 27. gr. frumvarpsdraganna, annars vegar þess efnis að þrátt fyrir önnur fyrirhuguð ákvæði laga nr. 55/2003 verði „heimilt til 1. júlí 2023 að safna saman í ílát pappír og pappa, plasti og málum án þess að úrgangstegundum sé haldið aðskildum í ílátinu“ og hins vegar að sveitarfélagi verði „heimilt til 1. júlí 2023 að ákveða gjaldið sem fast gjald á hverja fasteignareiningu miðað við fjölda sorpíláta og/eða þjónustustig“. Stjórnin telur þennan sveigjanleika mikilvægan til að sveitarfélög nái að þróa og aðlaga verklag sitt og reglur hvað þessa þætti varðar. Jafnframt minnir stjórnin á mikilvægi þess að ríkisvaldið (Umhverfisstofnun) aðstoði sveitarfélög við leitina að heppilegum útfærslum á nýju fyrirkomulagi gjaldtöku, (sjá framar). Þá er ítrekað að vegna eðlis innheimtu úrgangsgjalda ætti gildistakan að miðast 1. janúar 2024.

F.h. stjórnar Sorpstöðvar Suðurlands bs.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Jón S. Úlfsson".